MAASEUDUN TULEVAISUUS
Verkko: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Suurin taakka jäämässä viljelijöille

Hallitus latoi viime viikolla pöytään nipun päätöksiä, joilla se pyrkii lisäämään suomalaisen työn kilpailukykyä ja tasapainottamaan julkista taloutta.

Viime tiistaina hallitus kertoi työelämän muutoksista, jotka tulevat muun muassa lisäämään työaikaa ja leikkaamaan palkkalisiä. Torstaina olivat vuorossa budjetin kiristävät vero- ja säästöpäätökset.

Vaikka kansa ehti vuosia vaatia päätöksiä edelliseltä hallitukselta, ei se tunnu niistä nyt riemastuvan. Kipeiksikin tulevat päätökset tiedettiin.

» Opposition puheet rahan kylvöstä viljelijöille tuntuvat irvokkaille.

Kovinta kritiikkiä hallitus on saanut ay-liikkeeltä ja luonnollisesti oppositiopuolueilta. Ay-liike tekee tietysti työtään, mutta varsinkin SDP:lle, vasemmistoliitolle ja vihreille riekkuminen sopii huonosti. Vastuunkanto ei onnistunut niiltä hallituksessa, eikä se näytä maistuvan sen paremmin oppositiossakaan.

Hallitus on pitänyt lupauksensa siinä, että säästö- ja veropäätökset tekevät kipeää kaikille. Taloutta tervehdyttävää on, että tiukan talouskurin keskellä hallitus varaa rahaa uutta tuotantoa ja tehokkaampaa hallintoa tavoitteleville kärkihankkeilleen.

Jo viime viikko osoitti, että vaikeista päätöksistä seuraa levottomuutta. Osa ammattiliitoista on esittänyt suoria uhkauksia, ja tällä viikolla nähtäneen Helsingissä ensimmäinen suurmielenosoitus uutta hallitusta vastaan.

Julkisuudessa on viime päivinä esitetty laskelmia, kenen käteen jäävä tulot pienenevät kolme, kenen viisi prosenttia. Kohuun tai Suomen ongelmiin nähden ne ovat pieniä lukuja.

Kaikki on suhteellista. Maanviljelijät olisivat onnellisia, jos heidän tuloistaan olisi mennyt vain muutama prosentti. EU:n maatalouden kannattavuuskriisi tarkoittaa tällä hetkellä monelle tilalle tulojen menettämistä kokonaan.

Viljelijöillä ovat nyt rahat lopussa, laskuja ja lainan lyhennyksiä jää maksamatta. Yhä useampi tila lopettaa tuotantonsa vararikkoon – helppoa ei ole yhdelläkään.

Suomen ja EU:n päättäjät tietävät tämän, mutta uskallusta puuttua asioiden surulliseen kulkuun ei tunnu löytyvän. Viime tiistaina EU:n komissio tosin rakensi mielenosoitussavujen keskellä 500 miljoonan euron kriisipaketin jäsenmaiden viljelijöille. Suomen osuus siitä on täysin auki.

Suomen kansallinen kriisipaketti puolestaan kuihtui budjettiriihessä 20 miljoonaan euroon. Odotuksiin nähden se on suuri pettymys. Alan kriisiä summalla on mahdotonta ratkaista.

Maatalouden ongelmat lakaistaan nyt muun kohun alle. Pelkääkö hallitus, että sen katsottaan suosivan maataloutta, jos se säästöjen keskellä puuttuu vakavaksi tietämäänsä tilanteeseen? Tätä leimaa ovat jo SDP ja vihreät väläytelleet.

Hallituksen ei pitäisi pelätä, koska perusteet maatalouden mittavalle pelastuspaketille ovat selvät.

Karkeilla luvuilla laskettuna EU:n ja Venäjän kauppasota maksaa Suomen maataloudelle puoli miljardia euroa vuodessa – siis koko EU:n kriisipaketin verran. Markkinahäiriössä kauppa on halpuuttanut ruokaa kuluttajille käytännössä samalla summalla.

Viljelijät ovat EU:n pakotepäätösten seurauksena maksaneet kuluttajien ruoka-alen ja menettäneet samalla omat tulonsa käytännössä kokonaan. Siihen verrattuna 20 miljoonan euron kriisipaketti kuulostaa huonolta vitsiltä.

Tuottajien hermot alkavat koko EU:ssa olla kireällä. Mittavia mielenosoituksia on nähty muun muassa Ranskassa, Belgiassa ja Ruotsissa. Tänään maanantaina virolaiset talonpojat marssivat Tallinnan Toompealle protestoimaan päättäjien saamattomuutta.

Suomessa viljelijät ovat toistaiseksi pysyneet maatiloillaan ja luottaneet, että hallitus toimii voimallaan kriisin ratkaisemiseksi. Toimiin pitäisi hallituksen kuitenkin jo päästä. Sen voimaa mitataan seuraavaksi EU:n kriisipaketin jaossa jäsenmaille.

Tuottajat ovat toistaiseksi kantaneet raskaimman vastuun vaikeassa taloustilanteessa. Siksi muutaman oppositiopoliitikon puheet hallituksen rahan kylvöstä viljelijöille tuntuvat irvokkaille.

Hyvin tehty työ syytä palkita

Kokoomuksen europarlamentaarikko Petri Sarvamaa ehdottaa EU-parlamentille parhaiten asioitaan hoitaneiden tilojen palkitsemista vähentämällä niiden tarkastuksia. Huonoja taas rangaistaisiin tarkastusten lisäyksellä. Parlamentin äänestyksessä kolme neljäsosaa mepeistä tuki aloitetta. (MT 11.9.)

Tavoite on hyvä, sillä tarkastusten vähentäminen pienentäisi viljelijän kokemaa byrokratiataakkaa ja lisäisi oikeudenmukaisuutta. Tulevan maatalousuudistuksen lähtökohtana pitää aidosti olla hallinnon yksinkertaistaminen.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Tuulivoiman rakentaminen on osa energiakäännettä

Sipilän hallitus on asettanut tavoitteeksi lopettaa hiilen polttaminen ja puolittaa mineraaliöljyn käyttö kotimaisiin tarpeisiin vuoteen 2030 mennessä. Kyseessä on iso, selkeä ja välttämätön energiapoliittinen päätös.

Tuulivoiman rakentaminen on osa tätä käännettä. Tuulivoimalla tuotettu uusiutuva energia tulee tarpeeseen erityisesti siirtymävaiheessa, kun fossiilienergiasta luovutaan.

Uusiutuvan energiatalouden toteutuminen ei voi olla pelkästään hallinnollinen päätös, vaan se vaatii onnistuakseen investointeja, uutta teknologiaa, luonnonvarojen kestävää käyttöä ja suomalaisten hyväksynnän. Siksi on vahdittava myös eri tuotantotapojen taloudellista kestävyyttä ja kustannustehokkuutta, myös valtion varojen käyttöä.

Esittelin viime torstaina eduskunnalle hallituksen esityksen uusiutuvan energian tuotantotukilain muuttamisesta. Hallituksen esityksen myötä tuulivoimakapasiteetin kasvusta valtiolle aiheutuva menolisäys saadaan maatuulivoimaloiden osalta pysäytettyä vuonna 2018.

Esityksessä ei ehdoteta muutoksia kokonaiskapasiteettiin, tukitasoon eikä oikeuteen saada tukea. Suomessa ei siis puututa perustuslaissa turvattuun omaisuuden suojaan tai elinkeinovapauteen.

Perustuslain omaisuuden suojaa ja elinkeinovapautta koskevien säännösten perusteella tavoitehintaa ei ole mahdollista jälkikäteen alentaa jo toteutuneille tai toteutumassa oleville hankkeille. Emme siis lähde eräiden muiden maiden tielle, jossa ehtoja venkslataan takautuvasti.

Uusituvan energian tuotannossa tarvitaan luottamusta myös politiikan johdonmukaisuuteen, jotta me kykenemme saavuttamaan asettamamme vaativat tavoitteet seuraavan viidentoista vuoden aikana. Tätä johdonmukaisuutta toivottavasti löytyy kaikilta tahoilta, erityisesti tietysti niiltä, jotka puheissaan ovat voimallisesti uusiutuvan energian kannalla.

» Emme lähde eräiden muiden maiden tielle, jossa ehtoja venkslataan takautuvasti.

Uuden lain tarkoituksena on varmistaa myös investointiympäristön vakaus: viimeinen ajankohta hakea tuulisähkön syöttötariffijärjestelmään on kahden vuoden päässä. Siitä lähtien laskien tuotantotukea maksetaan viimeisen kerran vuodenvaihteessa 2030.

Muutoksilla arvioidaan päästävän hallitusohjelman mukaiseen tavoitteeseen. Tämä tarkoittaisi vuoden 2020 tasolla varovaisesti arvioiden 70–80 miljoonan euron säästöjä. Säästöjä laskettaessa on otettu huomioon myös, että tuulivoimalan sähköntuotantoteho (megawatti; MW) todellisuudessa on pienempi kuin nimellisteho megavolttiampeeri (MVA).

Vaikka päätöksiä on tehty, vielä pitää vastata kysymykseen: Mitä seuraavaksi?

Energiapolitiikan yhtälössä on nyt poikkeuksellisen monta muuttunutta ja muuttuvaa tekijää. Energiapolitiikan linjan päivittämiseksi olen käynnistänyt Suomen kansallisen energia- ja ilmastostrategian valmistelun. Strategia on toimintasuunnitelma ja työlista asioista, jotka tehdään sekä omien kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi että kansainvälisten sopimusten toteuttamiseksi.

Hallitusohjelma, energiaunioni, uudistuvan päästökaupan neuvottelutuloksen velvoitteet ja kohta edessä olevan Pariisin kokouksen linjaukset antavat epäilemättä tiukan raamin.

Myös hallituksen kärkihankkeiden käytännön toteutus uusiutuvan energian saralla edellyttää nopeaa toimintaa niin teknologian kehittämisessä, isoissa ja pienissä investoinneissa kuin tuotantolaitosten rakentamisessakin.

Ramppa on saatava rallattamaan kaikilla näillä osa-alueilla, jotta päästään asetettuihin tavoitteisiin ilmoitetussa aikataulussa.

Ihmiskunta tekee tästäkin eteenpäin kaikkensa henkensä pitimiksi, kitkan voittamiseksi ja elämän mukavuuksien lisäämiseksi. Kaikkiin näihin tarvitaan aina jonkin sortin energiaa.

OLLI REHN
elinkeinoministeri (kesk.)
olli.rehn@eduskunta.fi

RAHIKAINEN

TOIMITTAJALTA

Minä haluan tarjota töitä leipurille

Elintarviketeollisuusliiton jäsenilleen tekemä kysely kertoo lihateollisuuden kannattavuuden painuneen pohjalukemiin. Meijeri- ja leipomoteollisuudella ei mene juuri sen paremmin.

Kannattavuutta nakertavat kustannusten kallistuminen, Venäjän EU-ruokaboikotti, tuonnin kasvu ja kauppojen verissä päin käymä hintakilpailu asiakkaista.

Ruokayritysten kivirekeä tekevät vielä raskaammaksi kuluttajien osto- ja ruokailutottumusten muuttuminen, joka heijastuu päivittäistavaramarkkinoille. Ruoka ei mene kaupaksi entiseen malliin, koska ihmisillä ei ole rahaa eikä ruokaa heitetä roskiin entiseen tahtiin.

Mikään näistä syistä ei liene kenellekään yllätys. Esimerkiksi ostoskäyttäytymisen muutos on globaali trendi, joka on ollut Euroopassa näkyvissä jonkin aikaa.

Suurilla kotimaisilla ruokayrityksillä soisi menevän paremmin, koska ne ovat koko suomalaisen elintarvikeketjun menestyksen vetureita.

Kannattavuuskyselystä selviää, millä keinoilla muita paremmin pärjäävät yritykset onnistuvat parantamaan kannattavuuttaan ja nostamaan myyntiään.

Menestyksen hinta on rankat sopeuttamistoimet eli suomeksi tuotantolaitosten sulkeminen ja irtisanomiset. Lisäksi yritykset ovat kyenneet uudistamaan toimintaansa, satsanneet tuotekehitykseen ja investoineet tuotantolaitteisiin.

Kuluttaja siis käy yhä harvemmin kaupassa, mutta useiden tutkimusten mukaan kotimaisuus ja laatu ovat tärkeitä ruuan ostoperusteita heille, joilla on varaa tehdä päätöksiä muun kuin hintalapun mukaan.

Laatu ei synny itsestään. Se vaatii yrityksiltä aikaa, rahaa, osaamista ja sinnikkyyttä.

Jos yritys onnistuu näiden ominaisuuksien yhdistämisessä, kuluttaja on valmis maksamaan tuotteista.

Kotimainen laatu ei saa olla sitä, että pakkauksessa herkullisilta näyttävät broilerinfileet paljastuvat kotona roippeiden piilopaikaksi tai juusto on mauton kumipallo.

Leipomoidenkin soisi miettivän tosissaan, miten kauppojen paistopisteiden ulkomaiset pakastetaikinat selätetään.

Suurin osa kuluttajista tekee ostokset iltapäivällä tai illansuussa, mutta tuoretta leipomoleipää tuodaan kauppoihin aamulla. Ei ihme, että paistopisteiden tuoksu houkuttaa.

Voisivatko leipomoiden työntekijät joustaa yötyöstä, jos se lisäisi kotimaisen tuotteen kysyntää? Sen voisi ajatella turvaavan myös työpaikkoja.

Ihmisiä irtisanotaan kiihtyvällä tahdilla. Hallituksen taloustalkoot käyvät kansalaisten kukkarolle.

Elintarviketeollisuus on Suomen neljänneksi suurin teollisuudenala, joka toistaiseksi työllistää 33 000 henkeä eli veronmaksajaa.

Alan työllistävää vaikutusta yritykset tai niiden työntekijät eivät osaa kertoa kansalaisille niin, että se menisi tajuntaan.

Voisivatko elintarvikeyritykset mennä sinne, missä ruokaa ostetaan eli kauppoihin keskustelemaan kuluttajien kanssa? Tai koulujen kotitalous- ja yhteiskuntaopintunneille juttelemaan oppilaille, jotka jonain päivänä itse päättävät ostoskorinsa sisällöstä?

Minä haluan suosia suomalaisia elintarvikkeita. Haluan myös tietää, montako ihmistä ostamani ruoka työllistää.

Eikö sitä voi kertoa painamalla tietoa ruokapakkaukseen?

MAIJA ALA-SIURUA
maija.ala-siurua@mt1.fi
@MaijaAlaSiurua

LEHTIKATSAUS

Uusi voimavara työntekoon

Etelä-Suomen Sanomat muistuttaa, että maahanmuuttajien työtä tarvitaan.

”Suomella on nyt hyvät mahdollisuudet tasapainottaa ikääntyvän väestön ikäpyramidia ja tarjota ihmisille parempaa elämää. Tämä ei kuitenkaan onnistu, jos maahanmuuttajia ei saada töihin.

Tässä on pakko onnistua uusin keinoin. Nyt tarvitaan lämpimän sydämen lisäksi hyvää kotouttamispolitiikkaa ja joustavuutta työmarkkinoille.”

Vastuuta varojen käyttöön

Sosiaali- ja terveystoimen varoja pitäisi käyttää oikeudenmukaisesti, eikä pallotella vastuita sinne tänne, kirjoittaa **Pohjalainen**.

”Ei tarvitse ajatella kuin perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon rajaa. Se on häilyvä, jolloin palloa on potkittu puolelta toiselle kokonaisuuden vahingoksi.

Se näkyy tehottomana ja kalliiksi tulevana toimintana.”

”Sote-uudistukselta odotetaan tähänkin ongelmaan ratkaisua. Sen on määrä yhdistää perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito yhdeksi hoitoketjuksi, jolloin pallottelu jäisi pois.”

”Paljon riippuu siitä, millainen sote lopulta saadaan. Selvä sudenkuoppa on tiedossa, jos edetään, kuten nyt kaavaillaan.

Maa jakautuisi itsehallinnollisiin sote-alueisiin, ja rahoitus tulisi valtiolta.

Se tarkoittaa, että alueet pahimmassa tapauksessa hääräisivät mitä hääräisivät, ja laskun maksaisi valtio. Ei vaikuta viisaalta eikä tehokkaalta.”

Kokonaisuus huomioon

Anne Nikka kirjoittaa **Satakunnan Kansassa**, että hallituksen leikkauslista tuntuu hätäratkaisulta, jonka kokonaisvaikutuksia ei ole loppuun asti mietitty.

”Suomeen halutaan lisää kilpailukykyä ja lisää veronmaksajia, mutta rahan repiminen köyhien selkänahasta tuottaa pahimmillaan miljoonatappiot valtion talouteen.”

”Kun leikkauslistoja tehdään, välillisten kustannusten arviointiin pitäisi kiinnittää enemmän huomiota.”

”Lyhytnäköisellä säästökuurilla hallitus ajaa väkeä ainoastaan kortistoon ja eläkkeelle.”